

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

UKREPI ZA ZAŠČITO PRIJAVITELJEV

Gregor Pirjevec

Vodja Centra za zaščito prijaviteljev

20. november 2024

www.kpk-rs.si

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PREPOVED POVRAČILNIH UKREPOV

Povračilni ukrep je vsako neposredno ali posredno dejanja ali opustitev dejanja v delovnem okolju, ki je posledica notranje ali zunanje prijave ali javnega razkritja in ki povzroči ali lahko povzroči prijavitelju neupravičeno škodo.

Prepovedani so vsakršni povračilni ukrepi zoper prijavitelja. Kot povračilni ukrep se štejeta tudi grožnja s povračilnim ukrepom ali poskus povračilnega ukrepa.

ZZPri v 19. členu primeroma našteva različne oblike povračilnih ukrepov, ki vključujejo tako ukrepe, povezane z odpovedjo delovnega razmerja, kot sprožanje zlonamernih postopkov proti prijavitelju.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

ZAŠČITNI IN PODPORNİ UKREPI PO ZZPri

- prepoved razkritja identitete prijavitelja in zaupnost (6. člen ZZPri);
- izključitev odgovornosti glede razkritja (21. člen ZZPri);
- sodno varstvo inčasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (22. člen ZZPri);
- brezplačna pravna pomoč (23. člen ZZPri);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (24. člen ZZPri);
- psihološka podpora (25. člen ZZPri).

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

ZAŠČITA IDENTITETE PRIJAVITELJA

Nihče ne sme razkriti identitete prijavitelja brez njegovega izrecnega soglasja nikomur, razen zaupniku in organu za zunanjo prijavo. To velja tudi za vse druge informacije, iz katerih je mogoče neposredno ali posredno sklepati o identiteti prijavitelja.

Za dokumente in drugo gradivo v zvezi s prijavo se do konca postopka ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Podatki o identiteti prijavitelja tudi po koncu postopka s prijavo niso informacija javnega značaja. Ta določba velja tudi v primeru, ko je dokumentarno gradivo odstopljeno drugemu organu v pristojno obravnavo.

Prekrškovne določbe.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

Kdaj se lahko razkrije identiteto prijavitelja?

Identiteta prijavitelja se lahko razkrije **v treh primerih**:

- če se **prijavitelj** strinja z razkritjem (zaupnik oziroma uradna oseba zaprosi za soglasje);
- če to zahteva **državni tožilec**, kadar je to nujno potrebno zaradi preiskovanja kaznivih dejanj (o razkritju identitete tožilstvu je prijavitelj predhodno obveščen);
- če to zahteva **sodišče**, ko je to potrebno zaradi sodnih postopkov, vključno s sodnimi postopki zaradi zaščite pravice osebe, ki jo prijava zadeva (o razkritju identitete sodišču je prijavitelj predhodno obveščen).

Ne glede na navedeno **ne sme** nihče razkriti identitete prijavitelja, če bi razkritje ogrozilo življenje ali resno ogrozilo javni interes, varnost ali obrambo države.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

IZLKJUČITEV ODGOVORNOSTI GLEDE RAZKRITJA

Prijavitelj, ki informacije o kršitvah prijavi ali javno razkrije v skladu z ZZPri, ne krši nobene omejitve ali prepovedi glede **razkritja informacij** in ne nosi nobene odgovornosti, povezane s takšno prijavo ali javnim razkritjem, pod pogojem, da ni prijavil ali javno razkril neresničnih informacij in je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da je bila prijava ali javno razkritje takšnih informacij nujna za razkritje kršitve na podlagi zakona.

Prijava ali javno razkritje informacij, ki vključujejo **poslovne skrivnosti**, ni protipravno, ne glede na določbe zakona, ki ureja poslovno skrivnost, če ju prijavitelj prijavi ali razkrije v skladu z ZZPri. V morebitnih postopkih zoper prijavitelja zaradi **obrekovanja, kršitve avtorskih pravic, kršitve zaupnosti informacij, kršitve pravil o varstvu podatkov ali odškodninskih zahtevkov**, prijavitelj ne nosi nobene odgovornosti zaradi prijav ali javnih razkritij na podlagi ZZPri.

Izjeme: tajni podatki, poklicne skrivnosti.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

POTRDILO KOMISIJE O UPRAVIČENOSTI DO ZAŠČITE

Komisija za preprečevanje korupcije prijavitelju za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov izda **potrdilo o upravičenosti do zaščite**, s katerim prijavitelj samostojno uveljavlja svoje pravice pred drugimi institucijami:

- sodno varstvo in začasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (sodišče);
- brezplačna pravna pomoč (sodišče);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (Zavod RS za zaposlovanje).

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

SODNO VARSTVO

Prijavitelj lahko zaradi povračilnih ukrepov uveljavlja sodno varstvo z **vložitvijo tožbe** in **zahteve za izdajo začasne odredbe** pri pristojnem sodišču.

- možnost vložitve tožbe in zahteve za izdajo začasne odredbe;
- sodni postopki so prednostni oziroma nujni;
- prijavitelj je oproščen plačila sodne takse;
- obrnjeno dokazno breme (povračilni ukrep predstavlja zakonsko domnevo).

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

Prijavitelj je v sodnih postopkih upravičen do brezplačne pravne pomoči, če izkaže, da je pred povračilnim ukrepom podal prijavo v skladu z ZZPri.

Pristojni organ za brezplačno pravno pomoč **prednostno** obravnava prošnje, vložene po ZZPri.

Prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči vloži prosilec **pisno**, pri čemer je potrebno navesti, da gre za prošnjo po 23. členu ZZPri.

Prijavitelj **mora ob vložitvi prošnje izkazati** tudi, da je bil zaradi podane prijave deležen povračilnih ukrepov, bodisi **s potrdilom o vložitvi prijave kršitve** pred začetkom izvajanja povračilnega ukrepa oziroma **s potrdilom Komisije za preprečevanje korupcije o upravičenosti do zaščite** iz 20. člena ZZPri.

Prijavitelj je do brezplačne pravne pomoči **upravičen ne glede na svoj materialni položaj** ter tudi v kazenskih postopkih in odškodninskih sporih v zvezi z razžalitvami in podobnimi dejanji.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

NADOMESTILO ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Za uveljavljanje nadomestila za primer brezposelnosti kot podpornega ukrepa za zaščito prijavitelja v skladu z ZZPri morajo biti **izpolnjene naslednje predpostavke**:

- delodajalec je prijavitelju odpovedal pogodbo o zaposlitvi;
- prijavitelj zaradi povračilnih ukrepov uveljavlja sodno varstvo v skladu z 22. členom ZZPri;
- prijavitelj je pridobil potrdilo Komisije za preprečevanje korupcije iz drugega odstavka 20. člena ZZPri o upravičenosti do zaščite.

Prijavitelj mora v vlogi na Zavod za zaposlovanje RS izrecno navesti, da denarno nadomestilo uveljavlja po določbah ZZPri, vlogi pa naj **priloži potrebna dokazila** (potrdilo o vložitvi tožbe in potrdilo Komisije za preprečevanje korupcije o upravičenosti do zaščite).

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PSIHOLOŠKA PODPORA

V kolikor prijavitelj zaradi povračilnih ukrepov potrebuje strokovno psihološko podporo, lahko Komisija za preprečevanje korupcije na njegovo **pobudo**, pobudo zaupnika ali uradne osebe za zunanjo prijavo **predlaga njegovo obravnavo** centru za duševno zdravje, kliničnopsihološki ambulanti ali psihiatrični ambulanti v mreži javne zdravstvene službe.

Pomoč lahko nudijo:

- centri za duševno zdravje odraslih;
- ponudniki v javni mreži zdravstvenega varstva;
- centri za socialno delo (po Zakonu o socialnem varstvu);
- nevladne organizacije.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PREKRŠKI PO ZZPri

Lažji prekrški:

- ugotavljanje identitete prijavitelja, posrednika ali povezane osebe;
- grožnja ali poskusi izvedbe povračilnega ukrepa.

Globe:

- srednje in velike gospodarske družbe – od 3.000 do 6.000 EUR;
- ostale pravne osebe – od 2.000 do 4.000 EUR;
- samostojni podjetnik – od 1.000 do 2.000 EUR;
- odgovorna oseba – 300 – 2.000 EUR.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PREKRŠKI PO ZZPri

Težji prekrški:

- izvedba povračilnega ukrepa;
- razkritje identitete prijavitelja, posrednika ali povezane osebe.

Globe v primeru povračilnega ukrepa:

- srednje in velike gospodarske družbe – od 10.000 do 60.000 EUR;
- ostale pravne osebe – od 5.000 do 20.000 EUR;
- samostojni podjetnik – od 3.000 do 15.000 EUR;
- odgovorna oseba – 500 – 2.500 EUR.

Globa v primeru razkritja identitete:

- 300 do 2.500 EUR.

**Hvala za
pozornost!**

zzpri@kpk-rs.si